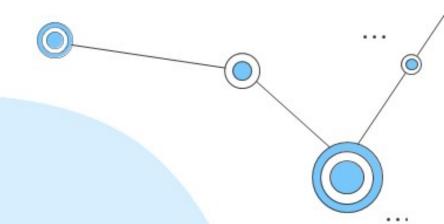

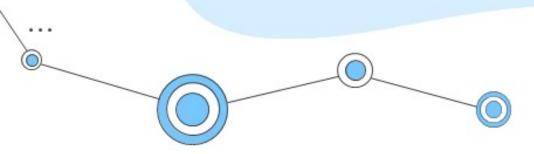
Algoritmi Fundamentali

Lector dr. Dorin IORDACHE

Cursul nr. 8

sortare

Agenda

Sortarea prin insertie

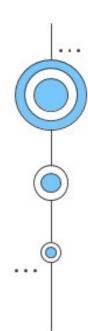

Sortarea prin selecție

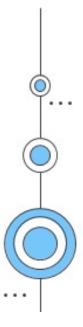
Sortarea prin interschimbare

01

Problema sortarii

Tehnica generală de calcul:

 Preprocesează datele pentru a face operaţiunile ulterioare (nu doar Abstract Data Type - ADT) mai rapid

Exemplu: Sortați datele astfel încât să puteți

- Găsiți cel mai mare al k element în timp constant pentru orice k
- Efectuați o căutare binară pentru a găsi elemente în timp logaritmic

Beneficiile sortării depind de:

- Cât de des se vor schimba datele
- Câte date sunt

Consideram:

- O secventa de "entitati" (numere, structuri continand mai multe informatii etc)
- Fiecare entitate poseda o caracteristica numita cheie de sortare. Valorile posibile ale cheii de sortare apartin unei multimi pe care exista o relatie totala de ordine
- Sortarea secventei = aranjarea elementelor astfel incat valorile cheii de sortare sa fie in ordine crescatoare (sau descrescatoare)

Exemple:

 Secventa de numere: (5,8,3,1,6)
 Cheia de sortare este chiar elementul din secventa sortarii crescatoare este (1,3,5,6,8)

- Rezultatul
- Secventa de entitati (numite inregistrari sau articole) ce contin doua campuri: nume si nota

```
((Paul,9), (Ioana, 10), (Victor,8), (Ana,9))
```

In acest caz exista doua criterii posibile de sortare:

Sortare crescatoare dupa nume:

```
((Ana,9),(Ioana,10),(Paul,9),(Victor,8))
```

Sortare descrescatoare dupa nota:

```
((loana, 10), (Paul, 9), (Ana, 9), (Victor, 8))
```

Ceva mai formal...

Ordonarea (crescatoare) a secventei $(x_1,x_2,...,x_n)$ este echivalenta cu gasirea unei permutari (p(1),p(2),...,p(n)) indicilor astfel incat:

$$cheie(x_{p(1)}) \le cheie(x_{p(2)}) \le ... \le cheie(x_{p(n)})$$

In cele ce urmeaza vom considera cheia de sortare ca fiind reprezentata de intreg elementul (secventa este constituita din valori apartinand unei multimi pe care exista o relatie de ordine)

In aceasta ipoteza secventa este considerata ordonata daca satisface:

$$x_{p(1)} \le x_{p(2)} \le ... \le x_{p(n)}$$

Alte ipoteze:

- Presupunem ca secventa este stocata sub forma unui tablou astfel ca este asigurat accesul rapid la oricare dintre elementele ei. Aceasta inseamna ca este vorba despre sortare interna
 - Sortarea externa corespunde cazului in care nu se poate accesa simultan intreaga secventa (de exemplu secventa este foarte mare astfel ca nu poate fi incarcata in intregime in memoria interna a calculatorului) ceea ce necesita metode specifice de sortare
- Vom analiza doar metode care transforma tabloul curent fara a construi un alt tablou (spatiul aditional de memore are dimensiunea de ordin O(1)).

Proprietati ale metodelor de sortare

Simplitate

Metoda de sortare ar trebui sa fie simplu de inteles si de implementa

Eficienta

Metoda de sortare ar trebui sa necesite un volum rezonabil de resurse (timp de executie)

Naturalete

O metoda de sortare este considerata naturala daca numarul de operatii necesare este proportional cu gradul de "dezordine" al secventei initial (care poate fi masurat prin numarul de inversiuni din permutarea corespunzatoare secventei sortate)

Stabilitate

O metoda de sortare este stabila daca conserva ordinea relativa a elementelor avand aceeasi valoare a cheii de sortare

Stabilitate

Exemplu:

((loana, 10), (Paul, 9), (Ana, 9), (Victor, 8))

Metode elementare de sortare

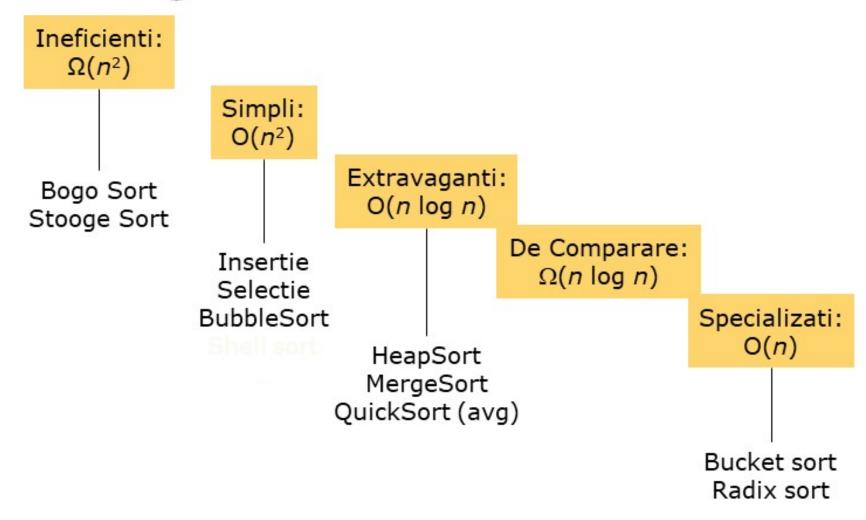
Sunt simple, intuitive dar nu foarte eficiente...

Reprezinta, totusi, puncte de pornire pentru metodele mai avansata.

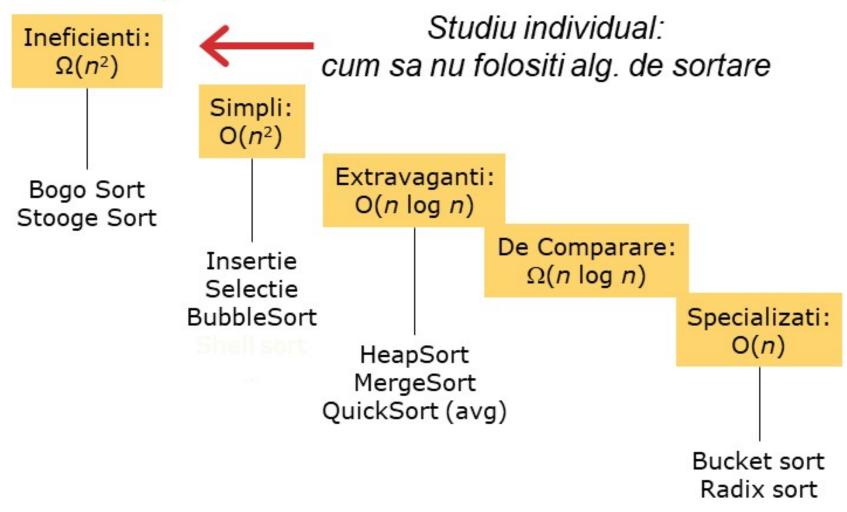
Exemple:

- Sortare prin insertie
- Sortare prin selectie
- · Sortare prin interschimbare

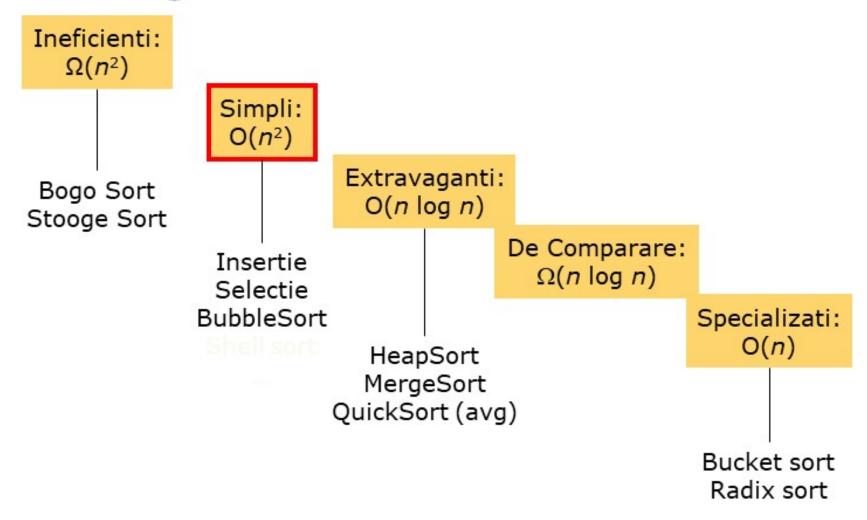
Sortare: algoritmi

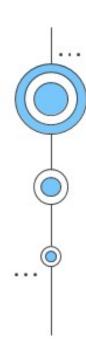

Sortare: algoritmi

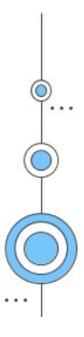
Sortare: algoritmi

02

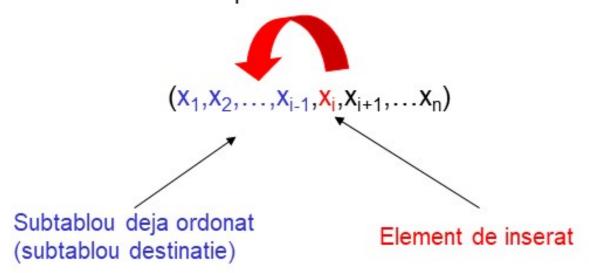
Sortarea prin insertie

Sortare prin insertie

Idee de baza:

Fiecare element al tabloului, incepand cu al doilea, este inserat in subtabloul care il preceda astfel incat acesta sa ramana ordonat:

Problema:

Sortarea crescătoare a celor n elemente v[0], v[1], ..., v[n-1] ale unui vector v.

Algoritm:

- Considerăm subșirul v[0], care este deja ordonat.
- 2. Pentru fiecare i de la 1 la n 1, subşirul v[0]; v[1]; ...; v[i 1] este sortat şi se determină poziția corespunzătoare a elementului v[i]: acel k ∈ { 0; 1; ...; i 1}, cu proprietatea că v[k 1] ≤ v[i] < v[k]; elementele v[k]; ...; v[i 1] se mută cu o poziție la dreapta, iar elementul curent, v[i], se inserează pe poziția k.</p>

Sortare prin insertie – algoritm

Structura generala

```
FOR i ← 2,n DO
<insereaza x[i] in subtabloul
x[1..i-1] astfel incat x[1..i]
sa fie sortat>
ENDFOR
```

```
Algoritm
Insertie(x[1..n])
FOR i \leftarrow 2, n DO
   aux \leftarrow x[i]
   j ← i-1
   WHILE (j>=1) AND (aux<x[j)) DO
      x[j+1] \leftarrow x[j]
       j ← j-1
   ENDWHILE
   x[j+1] \leftarrow aux
ENDFOR
RETURN x[1..n]
```

Sortare prin insertie – la stanga

```
WHILE (j>=1) AND (aux < x[j])
                     i-1
                              i-2
                                        i-3
                                                 i-4
              aux=5
       8 5 9 8 1 8 8 9 8 1 5 8 9 8 1
FOR i←2,n
              aux=9
       5898'1
                  5898'1
              aux=8'
      5898'1
                58991 588'91
              aux=1
       588'91
                   588'99 5888'9 5888'9 5588'9
```

Sortare prin insertie – varianta

```
Insertie(x[1..n])
FOR i \leftarrow 2, n DO
   aux \leftarrow x[i]
   j ← i-1
   WHILE (j>=1) AND (aux<x[j]) DO
       x[j+1] \leftarrow x[j]
      j ← j-1
    ENDWHILE
   x[j+1] \leftarrow aux
ENDFOR
RETURN x[1..n]
```

```
Varianta (x[0] este folosit ca
   zona de manevra):
Insertion(x[0..n])
FOR i \leftarrow 2, n DO
   x[0]x−x[i]
   j:=i-1
   WHILE (x[0] < x[j]) DO
      x[j+1] \leftarrow x[j]
      j ← j-1
   ENDWHILE
   x[j+1] \leftarrow x[0]
ENDFOR
RETURN x[1..n]
```

Sortare prin insertie – verificare corectitudine

```
Insertie(x[1..n])
i←2
                           {x[1..i-1] e sortat}
WHILE i<=n
  aux \leftarrow x[i]
   j ← i-1
             {x[1..j] e sortat, aux<=x[j+1]<=..<=x[i]}
   WHILE (j>=1) AND (aux < x[j]) DO
      x[j+1] \leftarrow x[j] {x[1..j-1] e sortat, aux<x[j]=x[j+1]<= ... <=x[i]}
      j \leftarrow j-1 {x[1..j] e sortat, aux<x[j+1]=x[j+2]<= ... <=x[i]}
  Este satisfacuta fie {aux>=x[j] si
   x[1] <= ... x[i] <= aux < x[i+1] = x[i+2] <= ... <= x[i]
  fie \{(j=0) \text{ si aux} < x[1] = x[2] < = ... < = x[i]\}
   ENDWHILE
   x[j+1] \leftarrow aux \{x[1] <= x[2] <= ... \times [j+1] <= x[j+2] <= ... <= x[i] \} (x[1..i] e sortat)
   i \leftarrow i+1 {x[1..i-1] e sortat}
ENDWHILE
RETURN x[1..n]
```

Sortare prin insertie – verificare corectitudine

Deci am obtinut ca...

Invariant pentru ciclul exterior poate fi considerat: {x[1..i-1] sortat}

Invariant pentru ciclul interior:

$${x[1..j] e sortat, aux <= x[j+1] = x[j+2] <= .. <= x[i]}$$

Ambele cicluri sunt finite:

functie de terminare pentru ciclul exterior: $t(p)=n+1-i_p$ functie de terminare pentru ciclul interior:

$$t(p) = \begin{cases} j_p & \text{daca aux } < x[j_p] \\ 0 & \text{daca aux} > = x[j_p] \text{ sau } j_p = 0 \end{cases}$$

Sortare prin insertie – analiza eficientei

1 2 3 4		Dimensiune problema: n Operatii: Comparitii (T _C (n)) Mutari ale elementelor (T _M (n))
5	$v[j+1] \leftarrow v[j]$	Pentru fiecare i (2 <=i <= n): 1 <=T _C (n) <=i
6 7	$j\leftarrow j-1$ end while $v[j+1]\leftarrow aux$ end for	Pentru toate valorile lui i: $(n-1) \le T_C(n) \le (n+2)(n-1)/2$

Sortare prin insertie – analiza eficientei

```
Insertie(x[1..n])

FOR i \leftarrow 2, n DO

x[0] \leftarrow x[i]
j:=i-1

WHILE x[0] < x[j] DO

x[j+1] \leftarrow x[j]
j \leftarrow j-1

ENDWHILE

x[j+1] \leftarrow x[0]

ENDFOR

RETURN x[1..n]
```

```
Dimensiune problema: n 
Operatii:
```

- Comparatii (T_C(n))
- Mutari ale elementelor(T_M(n))

```
Pentru fiecare i (2 \le i \le n):

0+2 \le T_M(n) \le (i-1)+2=i+1
```

Pentru toate valorile lui i:

$$2 (n-1) \le T_M(n) \le (n+1)(n+2)/2-3$$

Sortare prin insertie – analiza eficientei

Comparatii:

$$(n-1) \le T_C(n) \le (n+2)(n-1)/2$$

Mutari:

$$2 (n-1) \le T_M(n) \le (n+1)(n+2)/2-3$$

Total:

$$3(n-1) \le T(n) \le n^2 + 2n - 3$$

Clase de complexitate (eficienta):

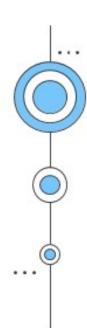
$$T(n) \in \Omega(n)$$

$$T(n) \in O(n^2)$$

Sortare prin insertie – stabilitate

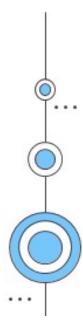
$$8598'1 \longrightarrow 5898'1$$
 $5898'1 \longrightarrow 5898'1$
 $5898'1 \longrightarrow 588'91$
 $588'91 \longrightarrow 1588'9$

Sortarea prin insertie este stabila

03

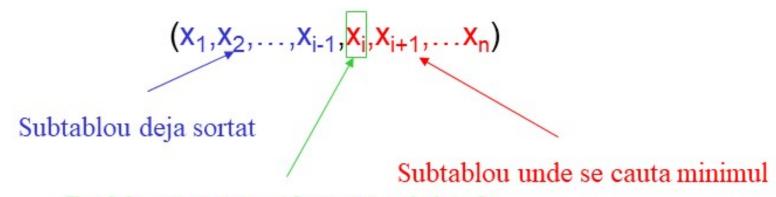
Sortarea prin selectie

Sortare prin selectie

Ideea de baza:

Pentru fiecare pozitie , i (incepand cu prima) se cauta minimul din subtabloul x[i..n] si acesta se interschimba cu elementul de pe pozitia i.

Pozitia pe care se plaseaza minimul

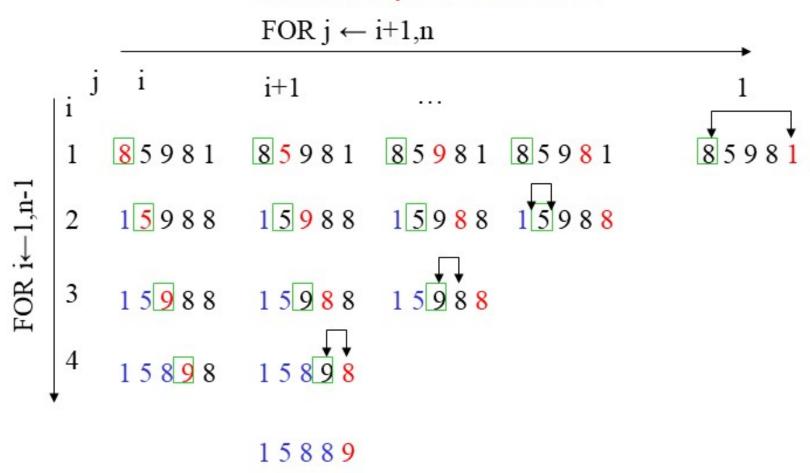
Problema:

Sortarea crescătoare a celor n elemente $v[0], v[1], \ldots, v[n-1]$ ale unui vector v, pentru fiecare i de la 0 la n-2.

Algoritm:

- 1. Se determină valoarea minimă din șirul v[i]; ...; v[n-1], rămas neordonat.
- 2. Valoarea minimului se interschimbă cu elementul de la poziția i.

Sortare prin selectie

Sortare prin selectie

Structura generala

```
FOR i ← 1,n-1 DO

<se cauta minimul lui
x[i..n] si se interschimba
cu x[i]>
```

ENDFOR

Algoritm

```
Selectie (x[1..n])
FOR i←1,n-1 DO
  k \leftarrow i;
  FOR j \leftarrow i+1, n DO
    IF x[k]>x[j] THEN k \leftarrow j ENDIF
  ENDFOR
  IF k<>i
    THEN x[i] < -> x[k]
  ENDIF
ENDFOR
RETURN x[1..n]
```

Sortare prin selectie – verificare corectitudine

Algoritm

```
Selection (x[1..n])
i ← 1
                                 \{x[1..i-1] \text{ sortat si } x[i-1] <= x[j], j=i..n\}
WHILE i<=n-1 DO
  k ← i
  j ← i+1
                      \{x[k] \le x[r] \text{ for all } r=i+1..j-1\}
  WHILE j<=n DO
     IF x[k]>x[j] THEN k \leftarrow j ENDIF
    j ← j+1
  ENDWHILE
                                     \{x[k] \le x[r] \text{ for all } r=i+1..n\}
   IF k \le THEN x[i] \le x[k] \{x[1..i] \text{ sortat si } x[i] \le x[j], j = i+1..n\}
  i ← i+1
ENDWHILE
                                {x[1..i-1] sortat si x[i-1] <= x[j], j=i..n}
RETURN x[1..n]
```

Sortare prin selectie – verificare corectitudine

Deci am obtinut ca...

Invariant pentru ciclul exterior poate fi considerat:

$${x[1..i-1] sortat si x[i-1] <= x[j], j=i..n}$$

Invariant pentru ciclul interior poate fi considerat:

$$\{x[k] \le x[r] \text{ for all } r=i+1..j-1\}$$

Ambele cicluri sunt finite:

functie de terminare pentru ciclul exterior: $t(p)=n-i_p$ functie de terminare pentru ciclul interior: $t(p)=n+1-j_p$

Sortare prin selectie – analiza eficientei

```
1
       for
                  i \leftarrow 1, n-1
                                       do
                                                                       Dimensiune problema: n
               poz\_min \leftarrow i
                                                                       Operatii:
3
               for
                         j \leftarrow i+1, n
                                              do
                                                                              Comparatii (T_C(n))
                                                                              Mutari ale elementelor(T_M(n))
4
                      if
                              v[j] < v[poz\_min]
                                                           then
5
                              poz\_min \leftarrow j
                                                                       Pentru fiecare i (1 <=i <= n-1):
                      end if
                                                                                  T_{\rm C}({\rm n,i}) = {\rm n-i}
               end for
6
               if
                        poz_min \neq i
                                             then
                                                                       Pentru toate valorile lui i:
7
                  v[poz\_min] \leftrightarrow v[i]
                                                                                 T_{\rm C}(n) = n(n-1)/2
               end if
       end for
```

Sortare prin selectie – analiza eficientei

Comparatii:

$$T_{\rm C}(n) = n(n-1)/2$$

Mutari:

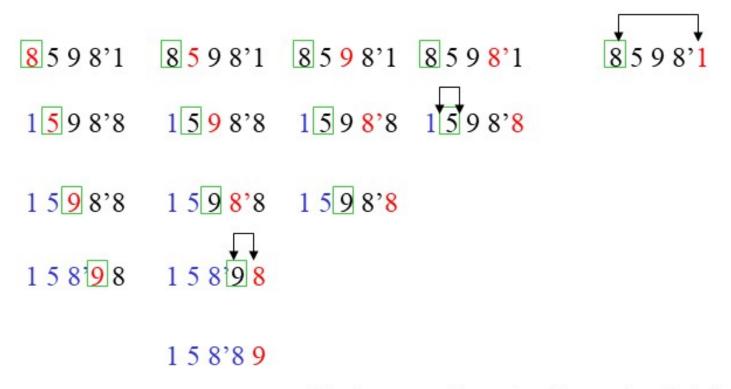
$$0 \le T_M(n) \le 3(n-1)$$

Total:

$$n(n-1)/2 \le T(n) \le n(n-1)/2 + 3(n-1)$$

Clasa de eficienta (complexitate): $T(n) \in O(n^2)$

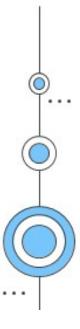
Sortare prin selectie - stabilitate

Sortarea prin selectie este stabila

04 Sortarea prin interschimbare

Sortare prin interschimbarea elementelor vecine

Idee de baza:

Tabloul este parcurs de la stanga spre dreapta si elementele adiacente sunt comparate. Daca nu sunt in ordinea dorita atunci se interschimba. Procesul este repetat pana cand tabloul e ordonat

$$(x_1, x_2, ..., x_{m-1}, x_m, x_{m+1}, ..., x_n)$$

Subtablou deja ordonat

Sortare prin interschimbarea elementelor vecine

FOR $j \leftarrow 1, i-1$ j 1 2... 4 5 8598'1 5898'1 5898'1 5898'1 5888'19 5888'19 5888'19 5888'19 5888'19 5818'9 5818'9 5818'9 5818'9 5818'9 5818'9 5818'9

Sortare prin interschimbarea elementelor vecine

Structura generala

ENDFOR

```
FOR i ← n,2,-1 DO

< se parcurge x[1..i-1], se
compara elementele
adiacente si se interschimba
daca este cazul>
```

Algoritm

```
Bubblesort(x[1..n])

FOR i \leftarrow n,2,-1 DO

FOR j \leftarrow 1,i-1 DO

IF x[j]>x[j+1]

THEN x[j]<->x[j+1]

ENDIF

ENDFOR

ENDFOR

RETURN x[1..n]
```

Bubble sort – analiza corectutidine

```
Bubblesort(x[1..n])
i ← n {x[i+1..n] este sortat si x[i+1]>=x[j], j=1..i}
WHILE i>=2 DO
 j ← 1
                                        {x[j]>=x[k], k=1..j-1}
 WHILE j<=i-1 DO
     IF x[j]>x[j+1] THEN x[j]<->x[j+1] {x[j+1]>=x[k], k=1..j}
    j ← j+1
                                           {x[j]>=x[k], k=1..j-1}
                                          {x[i-1]>=x[j], j=1..i-1}
 ENDWHILE
         {x[i..n] este sortat si x[i]>=x[j], j=1..i-1}
 i ← i-1
ENDWHILE
                     \{x[i+1..n] \text{ este sortat si } x[i+1] >= x[j], j=1..i\}
RETURN x[1..n]
```

Bubble sort – analiza corectutidine

Deci am obtinut ca ...

Invariant pentru ciclul exterior poate fi:

$$\{x[i+1..n] \text{ este sortat si } x[i+1] >= x[j], j=1..i\}$$

Un invariant pentru ciclul interior poate fi:

$${x[j]>=x[k], k=1..j-1}$$

Ambele cicluri sunt finite:

functie de terminare pentru ciclul exterior: $t(p)=i_p-1$ functie de terminare pentru ciclul interior: $t(p)=i_p-j_p$

Bubble sort – analiza eficientei

```
Dimensiune problema: n
                                    Operatii:
Bubblesort(x[1..n])
                                     Comparatii (T_C(n))
FOR i \leftarrow n, 2, -1 DO
                                     Mutari ale elementelor (T_M(n))
  FOR j \leftarrow 1, i-1 DO
   IF x[j]>x[j+1]
                                    Pentru fiecare i (1 <=i <= n-1):
        THEN x[j] < -> x[j+1]
                                              T_{C}(n,i) = i-1
   ENDIF
 ENDFOR
                                    Pentru toate valorile lui i:
ENDFOR
RETURN x[1..n]
                                             T_{\rm C}(n) = n(n-1)/2
```

Bubble sort – analiza eficientei

```
Bubblesort(x[1..n])

FOR i \leftarrow n, 2, -1 DO

FOR j \leftarrow 1, i-1 DO

IF x[j] > x[j+1]

ENDIF

ENDFOR

ENDFOR

Pentru fiecar

0 < = 1

Pentru toate

Pentru toate

Pentru toate

Pentru toate
```

Bubble sort – analiza eficientei

Comparatii:

$$T_{\rm C}(n) = n(n-1)/2$$

Mutari:

$$0 \le T_M(n) \le 3n(n-1)/2$$

Total:

$$n(n-1)/2 \le T(n) \le 2n(n-1)$$

Clasa de eficienta (complexitate): T(n) 22(n²)

Obs. Aceasta varianta de implementare este cea mai putin eficienta. Variantele mai bune evita executia de (n-1) ori a ciclului exterior, oprind prelucrarea cand tabloul este sortat deja

Bubble sort - alte variante

Idee: se reia parcurgerea tabloului cat timp a fost necesara cel putin o interschimbare la parcurgerea anterioara

```
Bubblesort(x[1..n])
sw ← TRUE
WHILE sw=TRUE DO
 sw ← FALSE
 FOR j \leftarrow 1, n-1 DO
   IF x[j]>x[j+1]
       THEN x[j] < -x[j+1]
              sw ← TRUF
  ENDIF
 ENDFOR
ENDWHILE
RETURN x[1..n]
n-1 \le T_C(n) \le n(n-1)
```

Idee: se parcurge tabloul doar pana la pozitia ultimei interschimbari efectuate la parcurgerea anterioara

```
Bubblesort(x[1..n])
t \leftarrow n
WHILE t>1 DO
 m \leftarrow t; t \leftarrow 0
 FOR j ← 1,m-1 DO
   IF x[i] > x[i+1]
         THEN x[i] < -x[i+1]; t \leftarrow i
   ENDIF
  ENDFOR
ENDWHILE
RETURN x[1..n]
             n-1 \le T_c(n) \le n(n-1)/2
```

Bubble sort - stabilitate

```
8598'1 5898'1 5898'1 588'91 588'19
588'19 588'19 588'19 5818'9
5818'9 5818'9 5188'9
5188'9 1588'9
```

Bubble sort este stabila

Sortarea prin insertie

Idea: La pasul k, setare al k-lea element in pozitia corecta printre primele kelemente

Cu alte cuvinte:

- Sortam primul element
- Apoi inserare al 2-lea element in ordine
- Apoi inserare al 3-lea element in ordine
- Apoi inserare al 4-lea element in ordine

• ...

Continuare repetitie:

Cand indexul de bucla este i, primele i elemente sunt ordonated

-					
	1	n	n	0	7
				_	-

Best:	Worst:	Average:
0.000.009.000 1 - 1		

Sortarea prin insertie

Idea: La pasul k, setare al k-lea element in pozitia corecta printre primele kelemente

Cu alte cuvinte:

- Sortam primul element
- Apoi inserare al 2-lea element in ordine
- Apoi inserare al 3-lea element in ordine
- Apoi inserare al 4-lea element in ordine

Continuare repetitie:

Cand indexul de bucla este i, primele i elemente sunt ordonated

Deja sau aproape sortat

Sortat invers

Timp:

Best: O(n)

Worst: $O(n^2)$ Average: $O(n^2)$

Stabil si in acelasi spatiu

Sortarea prin selectie

Idea: La pasul k, gasirea celui mai mic element dintre elementele nesortate si plasarea lui in pozitia k

Cu alte cuvinte:

- Cautare cel mai mic element, punerea lui pe pozitia 1
- Cautare urmatorului cel mai mic element, punerea lui pe pozitia 2
- Cautare urmatorului cel mai mic element, punerea lui pe pozitia 3

• ...

Continuare repetitie:

Cand indexul de bucla este i, primele i elemente sunt primele cele mai mici i elemente ordonate

Timp?			
	Best:	Worst:	Average:

Sortarea prin selectie

Idea: La pasul k, gasirea celui mai mic element dintre elementele nesortate si plasarea lui in pozitia k

Cu alte cuvinte:

- Cautare cel mai mic element, punerea lui pe pozitia 1
- Cautare urmatorului cel mai mic element, punerea lui pe pozitia 2
- Cautare urmatorului cel mai mic element, punerea lui pe pozitia 3

• ...

Continuare repetitie:

Cand indexul de bucla este i, primele i elemente sunt primele cele mai mici i elemente ordonate

```
Time: Best: O(n^2) Worst: O(n^2) Average: O(n^2) relatia de recurenta: T(n) = n + T(N-1), T(1) = 1
```

Stabil si in acelasi spatiu

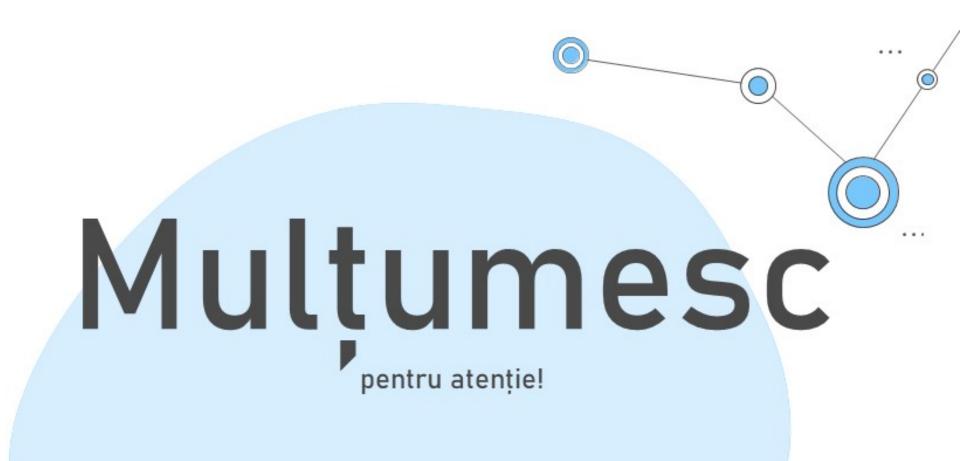
Link-uri utile...

http://www.softpanorama.org/Algorithms/sorting.shtml

http://www.brian-borowski.com/Software/Sorting/

http://www.youtube.com/watch?v=INHF_5RIxTE

http://boingboing.net/2010/08/19/what-does-a-bubble-s.html

dorin.iordache@365.univ-ovidius.ro